



ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

01.10.2024

№ 1149

Жирле (муниципаль) әһәмияттәге  
мәдәни мирас объектын саклап калу  
эшләрен башкаруга проект  
документациясен килештерү буенча  
муниципаль хезмәт күрсәтүнең  
административ регламентын раслау  
турында

«Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында, Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының «Жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибен раслау турында» 2020 елның 17 июнендәге 413 номерлы каарына таянып, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга проект документациясен килештерү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламентын яңа редакциядә, күшымта нигезендә расларга.

2. Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының «Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга проект документациясен килештерү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламентын раслау турында» 2021 елның 15 декабрендәге 1322 номерлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Өлеге каарны Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Өлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

А.К. Габдуллин

Татарстан Республикасы Нурлат  
муниципаль районы Башкарма  
комитетының 2024 елның 01  
октябрендәге 1149 номерлы каары  
белән расланды

**Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга проект документациясен килештерү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты**

**1. Гомуми нигезләмәләр**

**1.1. Административ регламентны җайга салу предметы**

1.1.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең әлеге Административ регламенты (алга таба – административ регламент) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга проект документациясен килештерү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү стандартын һәм тәртибен билгели (алга таба – муниципаль хезмәт күрсәтү).

1.1.2. Административ регламент нигезләмәләре Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районына карата кулланыла.

**1.2. Мөрәжәгать итүчеләр категорияләре**

1.2.1. Муниципаль хезмәт алуга хокуклы затлар булып әлеге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкарырга ниятләгән юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм физик затлар (алга таба - мөрәжәгать итүче), жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты хокукына ия булучылар тора.

1.2.2. Гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкаләтләрен таныклаучы документ нигезендә эш итүче вәкиле йә физик затның законлы вәкиле (алга таба – мөрәжәгать итүченең вәкиле) мөрәжәгать итәргә хокуклы.

**1.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү турында мәгълүмат бирү тәртибе**

**1.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе турында мәгълүмат урнаштырыла:**

1) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләре биналарында урнашкан Муниципаль хезмәт турында визуаль һәм текстлы мәгълүматны үз эченә алган мәгълүмат стендларында.

2) Нурлат муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында (<https://www.nurlat.tatarstan.ru>);

3) Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталында (<https://uslugi.tatarstan.ru>) (алга таба-Республика порталы);

4) бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталында (<https://www.gosuslugi.ru>) (алга таба-Бердәм портал);

5) «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестры» дәүләт мәгълүмат системасында (<http://frgu.tatar.ru>) (алга таба-дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестры).

**1.3.2. Муниципаль хезмәт күрсәтү мәсьәләләре буенча консультацияләр:**

1) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләрендә телдән мөрәжәгать иткәндә-шәхсән яисә телефон аша;

2) бердәм, республика порталының интерактив рәвешендә;

3) Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетында (алга таба-Орган):

телдән мөрәжәгать иткәндә - шәхсән яки телефон буенча;

язмача (шул исәптән электрон документ рәвешендә) мәрәжәгать иткәндә-көгазьдә почта аша, электрон рәвештә электрон почта аша.

1.3.3. Бердәм порталда, республика Порталында дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестрынdagы белешмәләр нигезендә муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе һәм сроклары турында мәгълүмат мәрәжәгать итүчегә түләүсез бирелә.

Муниципаль хезмәт күрсәту сроклары һәм тәртибе турынdagы мәгълүматка мәрәжәгать итүче нинди дә булса таләпләрне үтәмичә, шул исәптән мәрәжәгать итүченең техник чараларына урнаштыру программа тәэминаты хокуқына ия кеше белән түләү алуны, мәрәжәгать итүчене теркәүне яисә авторизацияләүне яисә аларга шәхси белешмәләр бирүне күздә тоткан лицензия яисә башка килешү төзүне таләп итә торган программа тәэминатыннан файдаланмыйча гына керә ала.

1.3.4. Мәрәжәгать итүче шәхсән яисә телефон аша мәрәжәгать иткәндә кергән мәрәжәгать нигезендә мәгълүмат бирелә:

1) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен կүпфункцияле үзәге, органы урнашкан урын турында (адрес, эш графигы, белешмә телефоннар);

2) муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе турында, гаризалар бирү ысууллары һәм сроклары хакында;

3) муниципаль хезмәт күрсәтелә торган гражданнар категорияләре турында; муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләрен жайга сала торган норматив хокукий актлар турында;

4) муниципаль хезмәт күрсәту турында гаризаны карау өчен кирәклө документлар исемлеге хакында, гаризаны кабул итү һәм теркәү сроклары турында;

5) муниципаль хезмәт күрсәту барышы турында;

6) муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүматны рәсми сайтта урнаштыру урыны турында;

7) органның вазыйфаи затларының гамәлләренә яисә гамәл кылмавына шикаять белдерү тәртибе турында.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен җаваплы бүлек хезмәткәрләре язма мәрәжәгать буенча мәрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт күрсәту тәртибен һәм административ регламентның әлеге пунктында күрсәтелгән сорауларны жентекләп язма рәвештә анлаталар һәм мәрәжәгать теркәлгән көннән алып өч эш көне эчендә җавапны мәрәжәгать итүчегә жибәрәләр. Җаваплар мәрәжәгать телендә бирелә. Мәрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

1.3.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат муниципаль районның (яки шәһәр округының) рәсми сайтында һәм мәрәжәгать итүчеләр белән әшләү органы биналарынdagы мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль районның мәгълүмат стендларында һәм рәсми сайтында урнаштырыла торган Татарстан Республикасы Дәүләт телләрендәге мәгълүматка муниципаль хезмәт күрсәту турында пунктлардагы белешмәләр, Административ регламентның 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.9, 2.10, 2.11, 5.1, органның урнашу урыны, белешмә телефоннары, эш вакыты, муниципаль хезмәт күрсәтүгә гаризалар кабул итү графигы турында мәгълүмат керә.

#### 1.4. Муниципаль хезмәт күрсәтуне жайга сала торган норматив хокукий актлар

1.4.1. Муниципаль хезмәт күрсәтуне жайга сала торган норматив хокукий актлар исемлеге (норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми рәвештә бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп) бердәм порталда, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестрында, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылган.

1.4.2. Административ регламентның гамәлдәге редакциядәге тексты бердәм порталда, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестрында, «Интернет» мәгълүмат-

телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

### 1.5. Административ регламентта кулланыла торган терминнар һәм аларның билгеләмәләре

1.5.1. Административ регламентта түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

мәдәни мирас объектын саклап калу буенча фәнни-проект һәм (яисә) проект документларына күшымталар белән дәүләт тарихи-мәдәни экспертиза (алга таба - ГИК-экспертиза);

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең құпфункцияле үзәгенең читтән торып эшләү урыны – Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең құпфункцияле үзәкләренең эшчәнлеген оештыру қагыйдәләрен раслау түрүнда» 2012 елның 22 декабрендәге 1376 номерлы Каравы белән расланган дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең құпфункцияле үзәкләренең эшчәнлеген оештыру қагыйдәләренең 34 пункты нигезендә расланган дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең құпфункцияле үзәгенең шәһәр (авыл) жирлегендә яисә Татарстан Республикасы шәһәр округында төзелгән территориаль аерымланган структур бүлекчәсе (офисы);

техник хата - муниципаль хезмәтне күрсәтүче орган тарафыннан жибәрелгән һәм документка (муниципаль хезмәт нәтижәсенә) кертелгән белешмәләрнең, белешмәләр кертелә торган документлардагы белешмәләрнең туры килмәвенә китергән хата (хата, хәреф хатасы, грамматик яисә арифметик хата йә мондый хата);

Электрон формада дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының (алга таба - ЕСИА) мәгълүмати-технологик үзара хезмәттәшлеген тәэмим итүче инфраструктурада идентификациянең һәм аутентификациянең бердәм системасы – дәүләт мәгълүмат системаларында һәм башка мәгълүмат системаларында булган мәгълүматны идентификацияләү һәм аутентификацияләүнең бердәм системасында мәгълүмattan файдалануны тәэмим итүче федераль дәүләт мәгълүмат системасы.

КФУ - «Татарстан Республикасында дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең құпфункцияле үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

КФУ АМС - Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең құпфункцияле үзәкләренең автоматлаштырылган мәгълүмат системасы.

1.5.2. Административ регламентта муниципаль хезмәт күрсәту түрүндагы гариза (алга таба - гариза) астында «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру түрүнда» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 2 статьясындагы 3 пункты (алга таба - 210-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә бирелгән муниципаль хезмәт күрсәту түрүндагы гарызнамә аңлашыла.

## 2. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты

### 2.1. Муниципаль хезмәтнең исеме

Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга проект документациясен килештерү

2.2. Жирле үзидарәнең муниципаль хезмәтне түрйдан-туры күрсәтүче башкарма-боеру органы исеме

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы башкарма комитеты

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсенең тасвирламасы

2.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булып:

- 1) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга проект документациясен һәм проект документациясен килештерү турында карар (әлеге административ регламентка 1 нче күшымта);
- 2) муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карар (әлеге административ регламентка 2 нче күшымта);
- 3) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән баш тарту турында карар (әлеге административ регламентка 3 нче күшымта).

2.3.2. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе мәрәҗәгать итүчегә «электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 63-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә органның (яки органның) вәкаләтле вазыйфаи затының көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән имзаланган электрон документ рәвешендә бердәм порталның шәхси кабинетына жибәрелә. Гариза бердәм республика порталы аша жибәрелгән очракта, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе бердәм республика порталының шәхси кабинетына жибәрелә.

2.3.3. Мәрәҗәгать итүченен сайлавы буенча муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе кәгазьдә бастырылган, мөһер һәм КFY органының тиешенчә вәкаләтле вазыйфаи заты яисә хезмәткәре имзасы белән таныкланган электрон документ нәсхәсе рәвешендә органда яисә МФЦда бирелә.

2.3.4. Мәрәҗәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен электрон документ рәвешендә муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсенең гамәлдә булу срокы эчендә алырга хокуклы.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту срокы, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларга мәрәҗәгать иту кирәклеген исәпкә алып, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору срокы, әгәр туктатып тору мөмкинлеге Россия Федерациисе законнарында каралган булса, Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору срокы, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документларны бирү (жибәрү) срокы

2.4.1. Муниципаль хезмәт 14 эш көне дәвамында күрсәтелә.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәту срокы ГИК-экспертиза материалларын күшүмталар белән орган сайтында урнаштыру мизгеленнән 15 эш көненә туктатып тора.

2.4.3. Электрон документ рәвешендә муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документны мәрәҗәгать итүчегә жибәрү Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен рәсмиләштергән һәм теркәгән көнне гамәлгә ашырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен закон яисә башка норматив хокукий актлар нигезендә кирәкле, шулай ук муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен кирәкле һәм мәжбүри булган, мәрәҗәгать итүче тарафыннан тапшырылырга тиешле документларның тулы исемлеге, аларны мәрәҗәгать итүче тарафыннан алу ысууллары, шул исәптән электрон рәвештә, аларны тапшыру тәртибе

2.5.1. Муниципаль хезмәт алу өчен мәрәҗәгать итүче түбәндәгә документларны тапшыра:

- 1) шәхесне таныклаучы документ (бердәм республика порталы аша мәрәҗәгать иткән очракта таләп ителми);
- 2) мәрәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен таныклаучы документ;
- 3) гариза:

кәгазь чыганактагы документ рәвешендә (әлеге административ регламентка 4 нче күшымта);

Административ регламентның 2.5.3 пункты таләпләре нигезендә имзаланган электрон формада (гаризаның электрон рәвешенә тиешле белешмәләр кертү юлы белән тутырыла) бердәм, республика порталы аша мәрәҗәгать иткәндә;

4) мәдәни мирас объектларын саклап калу буенча лицензиясе булган проект оешмасы тарафыннан төзелгән Россия Федерациясе халықларының мәдәни мирас объекты (тарихи һәм мәдәни ядкарь) ышанычлылығының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына үткәрүгә күздә тотыла торган эш төрлөренен йогынтысын билгеләү акты;

5) Россия Федерациясе Мәдәният министрлығы тарафыннан аттестацияләнгән Дәүләт тарихи-мәдәни эксперtlар тарафыннан төзелгән ГИК-экспертиза актының үңай бәяләмәссе (гик-экспертизаның заказчысы Идарә булган очраклардан тыш), күчереп йөртелә торган документ (PDF) форматында ике нөсхәдә төп нөсхәсе. Көчәйтегендә квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон рәвештә ГИК-экспертиза эксперtlарның электрон-цифрлы имзасын раслый торган күшымта белән электрон һәм кәгазь чыганакларда бирелә.

К заключению ГИК-экспертизы прилагаются:

- а) документларны электрон-цифрлы саклагычлар ярдәмендә тапшырганда эксперtlарның электрон-цифрлы имзасы;
- б) экспертиза Бәяләмәсендә курсателгән күшымталар;
- в) эксперт комиссиясе утырышлары беркетмәләрен күчермәләре (өгөр булса);
- г) экспертиза заказчысы тапшырган документлар яисә аларның күчермәләре.

Һәлакәткә каршы һәм һәйкәлне ремонтлауга бәйле эшләр башкарылган очракта, һәйкәлнең саклау предметын тәшкил итүче үзенчәлекләрен үзгәртмичә, аны эксплуатацияләү халәтендә тоту максатларында үткәрелә торган гик-экспертиза таләп итлеми.;

6) мәдәни мирас объектын саклап калу буенча проект документациясе (алга таба - Документлар), төп нөсхәсе, мәдәни мирас объектларын саклап калу эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе булган проект оешмасы тарафыннан эшләнгән ике нөсхәдә.

Мәдәни мирас объектының ышанычлылығының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылган очракта, тапшырыла торган проект документациясендә:

- а) мәдәни мирас объектын заманча файдалану өчен җайлыштыру буенча проект документациясен әзерләү турында башлангыч белешмәләр, шул исәптән инженер эзләнүләре нәтижәләре, техник шартлар белән аңлатма языу;
- б) жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы нигезендә башкарылган жир кишәрлеген планлаштыру оешмасы схемасы;
- в) планлаштыру каарлары;
- г) конструктив чишелешләр;
- д) инженерлык жиһазлары турында, инженер-техник тәэмин иту чeltәрләре турында белешмәләр, инженер-техник чаралар исемлеге, технологик каарларның әчтәлеге;
- е) реставрацияне оештыру проекти;
- ж) әйләнә-тирә мохитне саклау гамәлләре Исемлеге;
- з) янгын куркынычсызлығын тәэмин иту чаралары исемлеге;
- и) инвалидларның мәдәни мирас объектына керүләрен тәэмин иту чаралары исемлеге;
- к) мәдәни мирас объектын имин эксплуатацияләүне тәэмин итүгә таләпләр;
- л) мәдәни мирас объектын заманча файдалану өчен җайлыштыру эшләрен башкаруга смета;
- м) мәдәни мирас объектын файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру өлешендә энергетика нәтижәлелеге таләпләренең үтәлешен тәэмин иту чаралары исемлеге;

6) Россия Федерациясе Мәдәният министрлығы тарафыннан аттестацияләнгән дәүләт тарихи-мәдәни эксперtlары тарафыннан электрон яисә кәгазьдә төзелгән гик-экспертизаның үңай бәяләмәссе (гик-экспертизаның заказчысы Орган булган очраклардан тыш). Кәгазьдәге ГИК-экспертиза эксперtlарның тере имзалары белән Төп

нөсхә рәвешендә бирелә. Көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон төрдәге ГИК-экспертиза экспертларның электрон-цифрлы имzasын раслый торган күшымта белән электрон һәм кәгазь чыганакларда тапшырыла;

7) мәдәни мирас объектының барлык милекчеләренең йә мәдәни мирас объектыннан файдаланучының ризалыгы, төп нөсхәсе, бер нөсхәдә (мәдәни мирас объектының ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылышлы эшләр башкарганда).

2.5.2. Гариза һәм беркетелгән документлар мөрәҗәгать итүче тарафыннан түбәндәге ысуулларның берсе белән тапшырылырга (җибәрелергә) мөмкин:

1) кәгазь чыганаклардагы МФЦ аша һәм административ регламентның 2.5.3 пункты таләпләренә туры килә торган электрон документлар рәвешендә;

2) электрон рәвештәге бердәм республика порталы аша;

3) органга шәхсән яисә кәгазь чыганактагы почта элемтәсе аша. Гариза һәм беркетелгән документлар почта элемтәсе аша җибәрелгәндә билгеләнгән тәртиптә таныклана.

2.5.3. Гариза бердәм республика порталы аша җибәрелгәндә мөрәҗәгать итүченең гади электрон имzasы белән имзала.

Гади электрон имза алу өчен мөрәҗәгать итүчегә ЕИАДА теркәлү (аутентификация) процедурасын узарга, шулай ук исәп язмасын расларга кирәк.

Административ регламентның 2.5.1 пунктының 2 бүлгендә күрсәтелгән электрон документ (документның электрон рәвеше) мондый документларны булдыруга һәм имзалауга вәкаләтле затларның, шул исәптән нотариусларның көчәйтелгән квалификацияле имzasы белән таныклана.

Гаризага, шул исәптән ышанычнамәләргә беркетелгән электрон документлар (документларның электрон образлары) pdf, jpg, jpeg, png, tif, doc, docx, rtf, sig форматларында 50 Мбайттан зур булмаган файллар рәвешендә җибәрелә.

Тапшырыла торган электрон документларның (документларның электрон образларының) сыйфаты документ текстын тулы күләмдә уқырга һәм документның реквизитларын танырга мөмкинлек бирергә тиеш.

2.5.4. Мөрәҗәгать итүчедән таләп итү тыела:

1) муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала торган норматив хокукий актларда тапшыруы яисә гамәлгә ашырылтуы карапмаган документлар һәм мәгълүмат тапшыру яисә гамәлләр башкару;

2) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle һәм башка дәүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына, оешмаларга мөрәҗәгать итүгә бәйле гамәлләрне, шул исәптән килемштерүләрне гамәлгә ашыру, моңа 210-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән исемлекләргә кертелгән мондый хезмәт күрсәтүләр (кирәkle һәм мәжбүри хезмәт күрсәтүләр) нәтижәсендә күрсәтелә торган хезмәт күрсәтүләр һәм документлар һәм мәгълүмат алудан тыш;

3) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тартканда йә муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканда аларның булмавы һәм (яисә) дөрес булмавы күрсәтүләрнән документларны һәм мәгълүматны тапшыру, түбәндәге очраклардан тыш:

а) муниципаль хезмәт күрсәтү түрүнде гариза беренче тапкыр бирелгәннән соң муниципаль хезмәт күрсәтүгә кагылышлы норматив хокукий актлар таләпләрен үзгәртү;

б) муниципаль хезмәт күрсәтү түрүндагы гаризада һәм мөрәҗәгать итүче тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тартканнан соң тапшырылган йә муниципаль хезмәт күрсәтүдә һәм элек тапшырылган документлар комплектына кертелмәгән документларда хatalар булу;

в) Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән йә муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканнан соң документларның гамәлдә булу срокы тәмамлану яисә мәгълүматны үзгәртү;

г) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тартканда йә муниципаль хезмәт күрсәтүдә орган житәкчесе имzasы белән язма

рөвештә орган житәкчесе имzasы белән орган вазыйфаи затының, КФУ хезмәткәренең хаталы яисә хокуксыз гамәленең (гамәл қылмавының) документлар белән расланган фактын (билгеләрен) ачыклау, мөрәжәгать итүчегә, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тартканда, хәбәр ителә. шулай ук китерелгән уңайсызлыклар өчен гафу үтәнә;

4) электрон образлары элек 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлешенең 7.2 пункты нигезендә таныкландын документларны һәм мәгълүматны кәгазъдә бирү, монда мондый документларга тамга салу йә аларны алу дәүләт яисә муниципаль хезмәт күрсәтүнең кирәkle шарты булган очраклар һәм федераль законнарда билгеләнгән башка очраклар керми.

**2.6. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм дәүләт органнары яисә җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар карамагында булган һәм мөрәжәгать итүче тапшырырга хокуклы булган норматив хокукый актлар нигезендә кирәkle документларның тулы исемлеге, шулай ук мөрәжәгать итүчеләр тарафыннан аларны алу ысууллары, шул исәптән электрон рөвештә, аларны тапшыру тәртибе; дәүләт органы, җирле үзидарә органы әлеге документлар үз карамагында булган үзидарәләр йә оешмалар**

**2.6.1. Ведомствоара хезмәттәшлек ышаларында алына:**

1) мәдәни мирас объектын саклап калу эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия-Россия Федерациясе Мәдәният министрлығы;

2) Мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга йөкләмә;

3) Россия Федерациясе гражданының – Россия Эчке эшләр министрлығының гамәлдәге паспорты турында белешмәләр;

4) Нотариаль ышанычнамә турында белешмәләр – Федераль нотариаль палата.

**2.6.2. Мөрәжәгать итүче административ регламентның 2.6.1 пунктының 1 - 2 пунктчаларында күрсәтелгән документларны (белешмәләрне) гариза биргәндә мондый документларны төзүгә һәм имзалауга вәкаләтле затларның көчәйтелгән квалификацияле имzasы белән таныкландын электрон документлар рөвешендә тапшырырга хокуклы.**

**2.6.3. Административ регламентның 2.6.1 пунктында күрсәтелгән дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, оешмалар тарафыннан документларны һәм белешмәләрне тапшырмая (вакытында тапшырмая) муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигез була алмый.**

**2.6.4. Соралган һәм эштә булган документны яисә белешмәләрне тапшырмаган (үз вакытында тапшырмаган) органнар һәм оешмаларның административ регламентының 2.6.1 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи заты һәм (яисә) хезмәткәре Россия Федерациясе законнары нигезендә административ, дисциплинар яисә башка җаваплылыкка тартылырга тиеш.**

**2.6.5. Мөрәжәгать итүчедән дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм дәүләт органнары яисә җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар карамагындагы белешмәләр, шул исәптән мөрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт күрсәту өчен түләү кертүен раслый торган белешмәләр документларын таләп итү тыела.**

Мөрәжәгать итүченең дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм дәүләт органнары яисә җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар карамагындагы белешмәләрне үз эченә алган документларны тапшырмавы мөрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигез булып тормый.

**2.7. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге**

**2.7.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр булып:**

1) мөрәжәгать итүче тарафыннан тапшырылган документларда текстны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә таныкланмаган чистартулар һәм төзәтүләр була;

2) документларда муниципаль хезмәт күрсәту өчен документлардагы мәгълүмматтан һәм белешмәләрдән тулы күләмдә файдаланырга мөмкинлек бирми торган заарланулар була;

3) тапшырылган документлар яисә белешмәләр муниципаль хезмәтне сорап мөрәжәгать иту вакытына үз көчен югалткан (мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен таныклаучы документ, күрсәтелгән зат тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтуне сорап мөрәжәгать ителгән очракта);

4) муниципаль хезмәт күрсәту турында гаризаны һәм муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны билгеләнгән таләпләрне бозып электрон рәвештә бири;

5) гариза рәвешендә, шул исәптән Бердәм, республика Порталында гаризаның интерактив рәвешендә мәжбүри кырларны дөрес тутырмау (дөрес булмаган, тулы булмаган йә дөрес тутырмау);

6) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларның тулы булмаган комплектын тапшыру;

7) хезмәт күрсәту турында гариза вәкаләтләренә муниципаль хезмәт күрсәту көрмәгән дәүләт хакимияте органына, жирле үзидарә органына яисә оешмага тапшырылган;

8) «электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында билгеләнгән көчәйтелгән квалификацияле электрон имзаның чынлыгын тану шартларының үтәлмәве.

2.7.2. Муниципаль хезмәтне алу өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр исемлеге тулы.

2.7.3. Гаризаны һәм муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчене кабул иткән вакытта да, органның җаваплы вазыйфаи заты ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлектән файдаланып муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны (белешмәләрне) алғаннан соң да гариза теркәлгән көннән алыш 9 эш көненнән дә артмаган вакытта кабул итепергә мөмкин.

2.7.4. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle гариза һәм документлар бердәм порталда, республика порталында бастырып чыгарылган муниципаль хезмәт күрсәту сроклары һәм тәртибе турындагы мәгълүмат нигезендә бирелгән очракта, гаризаны һәм муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle башка документларны кабул итүдән баш тарту тыела.

## 2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтуне туктатып тору яисә баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге

2.8.1. Муниципаль хезмәт күрсәту ГИК-экспертиза материалларын күшымталар белән орган сайтына урнаштыру мизгеленнән 15 эш көненә туктатып тора.

2.8.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләр:

1) регламентның 2.5 пункттында санап үтегендә документларның тулы булмаган комплектын тапшыру, аларда тулы булмаган яисә дөрес булмаган белешмәләрнең булы;

2) муниципаль хезмәт күрсәту өчен нигез булып хезмәт итүче бер яисә берничә документның гамәлдә булуын туктату яисә туктатып тору;

3) Документлар моңа вәкаләте булмаган зат тарафыннан тапшырылган һәм имзаланган;

4) мөрәжәгать итүченең мәдәни мирас объектына карата хокуклары булмау, шул исәптән мөрәжәгать итүченең мәдәни мирас объекты хокукуна ия яисә мәдәни мирас объектыннан файдаланучы мәнфәгатьләрендә эш иту хокукуны раслый торган документларның булмавы;

5) килешмәүнен дәлилләнгән сәбәпләрен күрсәтеп, заказчыга язмача хәбәр итә торган мәдәни мирас объектларын саклау органы экспертиза бәяләмәсе нәтижәләре белән килешмәү. Килешмәү сәбәпләренә тубәндәгеләр көрө::

а) ГИК-экспертиза бәяләмәсен рәсмиләштергән көннән алыш 3 еллык срокның тәмамлануы;

б) ГИК-экспертиза Бәяләмәсендә тапшырылган документлар буенча тискәре нәтижәләр бар;

в) экспертиза бәяләмәсенә кул куйган экспертка карата тубәндәге хәлләрне ачыклау:

- заказчы (аның вазыйфаи заты яисә хезмәткәре) белән туганлык бәйләнешләре булу [балалар, ир белән хатын һәм ата-аналар, туганнан туган һәм туганнан булмаган абый-энеләр һәм Апа-Сеңелләр (бертуғаннарның һәм бертуғаннарның), туганнан туган абый-энеләр һәм Апа-Сеңелләр, заказчының (аның вазыйфаи затының яисә хезмәткәренең) ата-анасының (абый-апаларының) туганнан туган һәм туганнан булмаган абыйлары һәм апа-сеңелләре];

- заказ бирүче белән хезмәт мөнәсәбәтләре булу;

- заказчы (аның вазыйфаи заты яисә хезмәткәре) алдында бурыч яисә башка мәлкәт йәкләмәләре булу, шулай ук заказчының (аның вазыйфаи затының яисә хезмәткәренең) эксперт алдында бурыч яисә башка мәлкәт йәкләмәләре булу;

- заказчының кыйммәтле кәгазъләренә, акцияләренә (устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына) ия булуы;

- үзе өчен яки өченче затлар өчен акча, кыйммәтләр, башка мәлкәт, мәлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр яисә мәлкәти хокуклар рәвешендә файда алу максатында тикшеренүләр нәтижәләре йә экспертиза бәяләмәсеннән килеп чыга торган карап белән кызыксыну;

6) ГИК-экспертиза уздыруның билгеләнгән тәртибен бозу;

7) дәрес булмаган белешмәләр булган документларны экспертиза үткәру өчен тапшыру:

а) Тарих, Археология, Архитектура, шәһәр төзелеше, сәнгать, фән һәм техника, эстетика, этнология яки антропология, социаль мәдәният күзлегеннән объектның кыйммәте турында мәгълүмат булган материаллар;

б) экспертиза уздыруга шартнамә төзелгән вакытка объектның график сурәтләре фотосы;

в) мәдәни мирас объектын саклау зоналары проектлары;

г) мәдәни мирас объекты паспорты күчермәләре;

д) мәдәни мирас объекты милекчесенең яисә күрсәтелгән объекттан файдаланучының (саклау-аренда шартнамәсенең, саклау шартнамәсенең) саклау йәкләмәсе күчермәләре;

е) мәдәни мирас объектын реестрга керту турында дәүләт хакимиите органы карапы күчермәләре;

ж) күрсәтелгән чикләрдә мәдәни мирас объекты территориисе чикләрен һәм жир кишәрлекләренең хокукый режимын раслау турында дәүләт хакимиите органы карапы күчермәләре;

з) тарихи жирлек чикләрендә урнашкан күчемсез мәлкәт объектлары һәм мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен тарихи-мәдәни терәк планы яисә аның фрагменты;

и) тарихи-мәдәни тыюлыкның тәкъдим итеп торган чиге нигезләнә торган тарихи-мәдәни терәк планы яисә аның фрагменты йә башка документлар һәм материаллар;

к) мәдәни мирас объектын саклап калу әшләрен башкаруга проект документациясе;

л) юкка чыккан мәдәни мирас объектын торғызуны нигезли торган документлар;

м) мәдәни мирас объектына һәм (яисә) аның территориясе чикләрендәге жир кишәрлекләренә хокукларны таныклаучы (билгеләүче) документларның күчермәләре;

н) мәдәни мирас объектына һәм (яисә) аның территориясе чикләрендәге жир кишәрлекләренә теркәлгән хокуклар турында белешмәләр булган бердәм дәүләт күчесез мәлкәт реестрыннан өземтәләр;

о) мәдәни мирас объекты турында һәм аның территориясе чикләрендәге жир кишәрлекләре турында дәүләт күчесез мәлкәт кадастрына кертелгән белешмәләр (тиешле кадастр өземтәләренен, паспортларының, территория планнарының һәм белешмәләрнең күчермәләре);

п) капиталь тәзелеш объектларын дәүләт техник исәпкә алуны һәм (яисә) техник инвентаризацияләүне гамәлгә ашыруы оешмалар тарафыннан бирелә торган биналарның күләмнәрен һәм экспликациясен күрсәтеп, мәдәни мирас объектына техник паспорт һәм (яисә) аның катлы планы күчермәләрен;

р) мәдәни мирас объектын саклау зоналары чикләрен, шушы зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнарын һәм шәһәр тәзелеше регламентларын раслау турында дәүләт хакимиите органы актының (актларының) күчермәләре;

с) дәүләт күчесез мәлкәт кадастрына кертелгән күрсәтелгән зоналар чикләрендәге мәдәни мирас объектын саклау зоналары һәм күчесез мәлкәт объектлары турында белешмәләрне (тиешле кадастр өземтәләренен, паспортларының, территория планнарының һәм белешмәләрнең күчермәләрен);

т) тиешле территорияләрнең кадастр планнарында яисә кадастр карталарында жир кишәрлекләренең урнашу схемалары;

у) Жир, тәзелеш, мелиорация, хужалык һәм башка эшләр башкару күздә тотыла торган жир кишәрлегенең шәһәр тәзелеше планы күчермәсе;

ф) дәүләт күчесез мәлкәт кадастрына кертелгән юкка чыккан мәдәни мирас объектының юкка чыгуы турында белешмәләр, шулай ук кадастр эшләрен башкарғанда тәзелгән тикшерү акты, нәтижәдә мәдәни мирас объекты булган күчесез мәлкәт объектын исәптән төшерү турында гаризаны кадастр исәбенә алу органына тапшыру өчен документлар әзерләү тәэмин ителә;

8) мәдәни мирас объектларын саклау органының ГИК-экспертиза бәяләмәсе белән килешмәве;

9) Россия Федерациясе законнарын муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле бозулар турында нәтижәләр булган законлы көченә кергән суд акты булу;

10) әгәр тиешле документ мәрәҗәгать итүче тарафыннан үз инициативасы белән тапшырылмаган булса, Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документның һәм (яисә) мәгълүматның булмавын таныклый торган ведомствоара соратуга дәүләт хакимиите органының, жирле үзидарә органының йә дәүләт хакимиите органы яисә жирле үзидарә органы карамагындагы оешманың жавабы керү;

11) әгәр гариза кергән бина федераль, республика (төбәк) әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объекты булса.

2.8.3. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләр исемлеге тулы.

2.8.4. Муниципаль хезмәт күрсәту турында гариза бердәм порталда, республика порталында бастырып чыгарылган муниципаль хезмәт күрсәту сроклары һәм тәртибе турындагы мәгълүмат нигезендә бирелгән очракта муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту туела.2.9. Порядок, размер и основания взимания государственной пошлины или иной платы, взимаемой за предоставление муниципальной услуги

Муниципаль хезмәт түләүсез нигездә күрсәтелә.

2.10. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле һәм мәжбүри булган хезмәтләр исемлеге, шул исәптән муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә катнашучы оешмалар тарафыннан бирелә торган (бирелә торган) документ (документлар) турында белешмәләр

Кирәкле һәм мәжбүри хезмәтләр күрсәту таләп ителми.

2.11. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле һәм мәжбүри булган хезмәтләр күрсәткән өчен түләү алу тәртибе, күләме һәм нигезләре, мондый түләү күләмен исәпләү методикасы турындағы мәгълүматны да кертеп

Кирәкле һәм мәжбүри хезмәтләр күрсәту таләп ителми.

2.12. Муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешма тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту турында гариза биргәндә һәм мондый хезмәт күрсәтүләрнең нәтижәсен алганда чиратта көтүненең максималь вакыты

2.12.1. Муниципаль хезмәт алуға гариза биргәндә көтү вакыты-15 минуттан артмаска тиеш.

2.12.2. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта торуның максималь вакыты 15 минуттан артмаска тиеш.

2.13. Муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешма тарафыннан, шул исәптән электрон рәвештә, муниципаль хезмәт күрсәту һәм хезмәт күрсәту турында мәрәжәгать итүчененең гарызnamәсен теркәү вакыты һәм тәртибе

2.13.1. МФЦга шәхсән мәрәжәгать иткәндә гариза бирелгән көнне гариза бирүчегә МФЦ АИСТАН гаризаның жибәрелгәнлеген раслаучы теркәлү номеры һәм гариза бирелгән дата белән расписка бирелә.

2.13.2. Гаризаны Бердәм портал, Республика порталы аша жибәргәндә мәрәжәгать итүче гариза биргән көнне Бердәм, республика порталының шәхси кабинетында һәм электрон почта аша гаризаның жибәрелгәнлеген раслаучы хәбернамә ала, анда гаризаның теркәлү номеры һәм гариза бирү датасы күрсәтелә.

2.13.3. Гариза биргән көнне органга шәхсән мәрәжәгать иткәндә органның вәкаләтле вазыйфаи заты мәрәжәгать итүчегә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан теркәлү номеры, гариза бирү датасы һәм тапшырылган документлар исемлеге белән расписка бирә.

2.14. Муниципаль хезмәт күрсәтелә торган биналарга, көтү залына, муниципаль хезмәт күрсәту турында гарызnamәләр тутыру урыннарына, һәм һәр муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле документлар исемлеге булган мәгълүмат стендларына, мондый хезмәт күрсәту тәртибе турында визуаль, текстлы һәм мультимедияле мәгълүмат урнаштыруга һәм шул исәптән күрсәтелгән объектлардан инвалидларның файдалана алуын тәэммин итүгә карата таләпләр федераль законнар һәм инвалидларны социаль яклау турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә рәсмиләштерүгә тутыру үрнәкләре

2.14.1. Муниципаль хезмәт янғынга каршы система һәм янғын сүндерү система белән жиһазландырылган биналарда һәм урыннарда күрсәтелә.

Мәрәжәгать итүчеләрне кабул итү урыннары документлар рәсмиләштерү өчен кирәкле жиһазлар, мәгълүмат стендлары белән жиһазландырыла.

Муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе турында визуаль, текстлы һәм мультимедияле мәгълүмат мәрәжәгать итүчеләр өчен уңайлы урыннарга, шул исәптән инвалидларның мөмкинлекләре чикләнгән урыннарга урнаштырыла.

2.14.2. Муниципаль хезмәт күрсәту урынына тоткарлыксыз керү максатларында инвалидларны социаль яклау турында Россия Федерациясе законнары нигезендә:

1) инвалидларның муниципаль хезмәт күрсәту урынына тоткарлыксыз керү мөмкинлеге тәэммин ителә (биналарга керү-чыгу һәм алар чикләрендә йөрү уңайлы).

2) күрү һәм мәстәкайль хәрәкәт итү функциясе тотрыклы бозылупары булган инвалидларны озата бару һәм аларга ярдәм күрсәтү;

3) социаль, инженерлық һәм транспорт инфраструктурасы объектлары урнашкан территориядә мәстәкайль хәрәкәт итү, мондый объектларга көрү һәм алардан чыгу, транспорт чарасына утырту һәм аннан тәшү, шул исәптән кресло-коляскадан файдаланып, мәмкинлеге;

4) инвалидларның тормыш эшчәнлеге чикләуләрен исәпкә алып, хезмәт күрсәтүләргә totkarlyksyz көрүен тәэммин итү өчен кирәkle жиһазларны һәм мәгълүмат саклагычларын тиешенчә урнаштыру;

5) инвалидлар өчен кирәkle тавыш һәм күрү мәгълүматын, шулай ук язмаларны, билгеләрне һәм башка текст һәм график мәгълүматны Брайльнең рельефлы-нокталы шрифты белән башкарылган билгеләр белән кабатлау;

6) сурдотәржемәчене һәм тифлосурдотәржемәчене керту;

7) озата йөрүче этне маҳсус өйрәтүне раслый торган һәм Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының «озата йөрүче этне маҳсус укытуны раслый торган документ формасын һәм аны бирү тәртибен раслау турында» 22.06.2015 ел, № 386н боерыгы белән билгеләнгән форма буенча һәм тәртиптә бирелә торган документ булганда үткәргеч этне керту.

2.14.3. 2.14.2 пунктының 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән муниципаль хезмәтләр күрсәтелә торган объектлардан һәм муниципаль хезмәтләр күрсәткәндә кулланыла торган акчалардан инвалидларның файдалана алын тәэммин итү өлешендә таләпләр. административ регламентның 2016 елның 1 июленнән соң файдалануга тапшырылган яисә модернизацияләнгән, реконструкцияләнгән объектларга һәм чараларга карата кулланыла.

2.15. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән файдалану мәмкинлеге һәм сыйфаты

курсәткечләре, шул исәптән мәрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт күрсәткәндә вазыйфаи затлар белән үзара эшчәнлек саны һәм аларның дәвамлылыгы, муниципаль хезмәт күрсәтү барышы турында мәгълүмат алу мәмкинлеге, шул исәптән мәгълүмат-

коммуникация технологияләрен кулланып, муниципаль хезмәт күрсәтүненең күпфункцияле үзәгендә муниципаль хезмәт алу мәмкин булмавы (шул исәптән тулы կүләмдә), жирле үзидарәнең башкарма боерык бирү органы органының теләсә кайсы территориаль бүлекчәсендә, мәрәжәгать итүче сайлавы буенча

(экстерриториаль принцип), дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүненең күпфункцияле үзәкләрендә берничә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтү турында 210-ФЗ номерлы Федераль законның 15.1 статьясында каралган гарызнамә ярдәмендә (комплекслы гарызнамә)

2.15.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән файдалану күрсәткечләре булып:

документлар кабул итү, бирү алыш барыла торган бинаның жәмәгать транспортыннан файдалана алышын зонада урнашу;

кирәkle сандагы белгечләр, шулай ук мәрәжәгать итүчеләрдән документлар кабул ителә торган урыннар булу;

мәгълүмат стендларында, бердәм порталда, республика Порталында, муниципаль районның рәсми сайтында муниципаль хезмәт күрсәтү ысуллары, тәртибе һәм сроклары турында тулы мәгълүмат булу;

инвалидларга башка затлар белән беррәттән хезмәт алуға комачаулый торган киртәләрне жиңүдә ярдәм күрсәтү.

2.15.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүненең сыйфат күрсәткечләре булып:

1) документларны кабул итү һәм карау срокларын үтәү;

2) муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен алу срокын үтәү;

3) орган хезмәткәрләре тарафыннан административ регламентны бозуларга нигезләнгән шикаятыләрнең булмавы;

4) мөрәжәгать итүченең вазыйфаи затлар белән үзара эшчәнлек саны (консультацияләрне исәпкә алмыйча):

мөрәжәгать итүченең муниципаль хезмәт күрсәтелгәндә орган яисә МФЦ хезмәткәрләре белән үзара эшчәнлеге барлық кирәклө документлар белән гариза тапшырганда бер тапкыр гамәлгә ашырыла;

бер мәртәбә муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсен органнан яисә МФЦДАН электрон документның көгазьдәге нәсхәсе рәвешендә алыша кирәк булган очракта.

Муниципаль хезмәт күрсәтелгәндә мөрәжәгать итүченең вазыйфаи затлар белән бер хезмәттәшлекенең дәвамлылығы 15 минуттан артык.

Мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүнен сыйфатын хәрәкәтчән радиотелефон элемтәсе жайлланмалары ярдәмендә, Бердәм республика порталыннан, терминал жайлланмаларыннан файдаланып бәяләргә хокуклы.

2.15.3. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен барышы турында мәгълүмат мөрәжәгать итүче тарафыннан Бердәм порталдагы шәхси кабинетта, республика Порталында, органда, МФЦда алыша кирәк булган мәмкин.

2.15.4. Муниципаль хезмәт күрсәту мөрәжәгать итүче сайлаган теләсә кайсы МФЦда аның яшәү урынына яисә Татарстан Республикасы территориясендә фактта яшәү (булу) урынына бәйсез рәвештә экстерриториаль принцип буенча гамәлгә ашырыла.

Комплекслы гарызнамә составында муниципаль хезмәт күрсәтелми.

2.16. Башка таләпләр, шул исәптән муниципаль хезмәтне экстерриториаль принцип буенча күрсәту үзенчәлекләрен (әгәр муниципаль хезмәт экстерриториаль принцип буенча күрсәтелсә) һәм муниципаль хезмәтне электрон рәвештә күрсәту үзенчәлекләрен исәпкә алучы таләпләр

2.16.1. Муниципаль хезмәтне электрон рәвештә күрсәткәндә мөрәжәгать итүче:

1) муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе һәм сроклары турында бердәм порталда, республика Порталында урнаштырылган мәгълүмат алыша;

2) муниципаль хезмәт күрсәту турында гаризаны һәм муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө башка документларны, шул исәптән электрон образлары элегрәк 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлешенең 7.2 пункты нигезендә таныкландырылган документларны һәм мәгълүматны бердәм республика порталыннан файдаланып тапшырырга;

3) муниципаль хезмәт күрсәту турында электрон рәвештә бирелгән гаризаларны үтәү барышы турында белешмәләр алыша;

4) муниципаль хезмәт күрсәту сыйфатын бәяләүне гамәлгә ашырырга;

5) муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсен электрон документ рәвешендә алыша;

6) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүче органнар, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтелгәндә қылышында карапларга һәм гамәлләргә (гамәл қылмауга) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процессын тәэмин итә торган бердәм республика порталы, федераль дәүләт мәгълүмат системасы порталы аша органның, шулай ук аның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнең карапына һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәткәрләр гамәлләренә (гамәл қылмавына) шикаять бирергә.

2.16.2. Гаризаны формалаштыру гаризаның электрон рәвешен бердәм республика Порталында тутыру юлы белән башкарыла, гаризаны нинди дә булса башка формада ёстәмә бирү кирәклеге юк.

2.16.3. Гаризаны төзегәндә:

1) гаризаны һәм хезмәт күрсәту өчен кирәклө башка документларны күчереп алу һәм Саклап калу мәмкинлеге;

2) бергәләп гариза жибәрүне күздә тоткан хезмәт күрсәтүләр өчен мөрәжәгать иткәндә берничә мөрәжәгать итүченең бер электрон гариза рәвешен тутыру мәмкинлеге;

3) гаризаның электрон рәвешенең күчермәсен көгазьдә бастыру мәмкинлеге;

4) элек гаризаның электрон формасына кертелгән курсөткечләрне кулланучы теләге буенча теләсә кайсы вакытта, шул исәптән гаризаның электрон формасына кыйыммәтләрне кертүдә хаталар килеп чыкканда һәм кабат керту өчен кире кайтарганда саклап калу;

5) Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында булмаган белешмәләргә кагылышлы өлешиндә мәрәжәгать итүче белешмәләрне кертә башлаганчы, ЕИАДА урнаштырылган белешмәләрдән һәм республика порталында бастырып чыгарылган белешмәләрдән файдаланып, гаризаның электрон рәвешендәге кырларын тузыру;

6) элек кертелгән мәгълүматны югалтмыйча гаризаның электрон рәвешен тузыруның теләсә кайсы этабына кайту мөмкинлеге;

7) мәрәжәгать итүченең элек бирелгән гаризалардан кимендә бер ел дәвамында, шулай ук өлешчә төзелгән гаризалардан кимендә 3 ай дәвамында файдалана алу мөмкинлеге.

2.16.4. КФУ кабул итүгә гариза бирүчеләрне язу (алга таба - язылу) бердәм, республика порталы, КФУ контакт-үзәге телефоны ярдәмендә башкарыла.

Мәрәжәгать итүчегә күпфункцияле үзәктә билгеләнгән кабул итү графигы чикләрендә кабул итү өчен теләсә кайсы буш датага һәм вакытка язылу мөмкинлеге бирелә.

Билгеле бер датага язылу бу дата башланырга бер тәүлек кала тәмамлана.

Бердәм республика порталы аша алдан язып кую өчен мәрәжәгать итүчегә Система соратып алган белешмәләрне, шул исәптән:

фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта);

телефон номеры;

электрон почта адресы (теләк буенча);

кабул итүнең теләгән көне һәм вакыты.

Мәрәжәгать итүче алдан язылганда хәбәр иткән белешмәләр мәрәжәгать итүченең шәхсән кабул иткәндә тапшырган документларына туры килмәгән очракта, алдан язылу гамәлдән чыгарыла.

Алдан язып куйганда мәрәжәгать итүчегә талон-раслауны бастырып чыгару мөмкинлеге тәэммин ителә. Мәрәжәгать итүче электрон почта адресын хәбәр иткән очракта, алдан язылуны раслау турында мәгълүмат та, кабул итү датасын, вакытын һәм урынын күрсәтеп, күрсәтелгән адреска жибәрелә.

Алдан язылуны башкарганда мәрәжәгать итүчегә алдан язылуның билгеләнгән кабул итү вакытыннан 15 минут узгач, ул килмәгән очракта гамәлдән чыгарылуы турында мәжбүри рәвештә хәбәр ителә.

Мәрәжәгать итүче теләсә кайсы вакытта алдан язылудан баш тартырга хокуклы.

Мәрәжәгать итүчедән Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә идентификация һәм аутентификация узудан тыш башка гамәлләр қылуны, кабул итүнең максатын күрсәтүне, шулай ук кабул итү өчен броньларга кирәк булган вакыт интервалы озынлығын исәпләү өчен кирәkle белешмәләрне бирүне таләп итү тыела.

### **3. Административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм башкару сроклары, аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре, шулай ук купфункцияле үзәкләрдә административ процедураларны башкару үзенчәлекләре**

#### **3.1. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә гамәлләр эзлеклелеген тасвиrlау**

3.1.1. Муниципаль хезмәт күрсәту түбәндәгә административ процедураларны үз эченә ала::

1) мәрәжәгать итүчегә консультация бирү;

2) мәрәжәгать итүче тапшырган документлар комплектын кабул итү һәм карау;

- 3) муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы органнарга ведомствоара гарызнамәләр жибәру;
- 4) гаризаны һәм аңа күшүп бирелә торган документларны карау һәм ГИК-экспертизынан орган сайтында урнаштыру;
- 5) муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен әзерләү;
- 6) мәрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен бирү (жибәру);
- 7) техник хаталарны төзәту.

### 3.2. Мәрәжәгать итүчегә консультацияләр бирү

3.2.1. Административ процедураны башкара башлауның нигезе булып мәрәжәгать итүченен муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле мәсьәләләр буенча мәрәжәгате тора.

Административ процедураны үтәү өчен җаваплы вазыйфаи зат (хезмәткәр) булып: мәрәжәгать итүче МФЦга мәрәжәгать иткәндә-МФЦ хезмәткәре; мәрәжәгать итүче органга мәрәжәгать иткәндә - архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлгенин баш белгече (алга таба-консультация бирү өчен җаваплы вазыйфаи зат).

3.2.2. Мәрәжәгать итүче МФЦда муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе һәм сроклары турында консультация сорап шәхсән, телефон һәм электрон почта аша мәрәжәгать итәргә хокуклы.

КФУ хезмәткәре мәрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт алу өчен бирелә торган документациянең составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча консультацияләр бирә.

Мәрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе турында мәгълүматны МФЦның рәсми сайтыннан алырга мөмкин <http://mfcc16.tatarstan.ru>.

Өлөгө пункттта билгеләнә торган административ процедуralар мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре тубәндәгеләрдән гыйбарәт: муниципаль хезмәт күрсәтүне алу өчен кирәkle документлар составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча консультация.

3.2.3. Мәрәжәгать итүче органга телефон һәм электрон почта аша мәрәжәгать итәргә, шулай ук муниципаль хезмәтне күрсәтү тәртибе һәм сроклары, шул исәптән муниципаль хезмәтне алу өчен бирелә торган документациянең составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча бердәм республика Порталында, орган сайтында консультация алырга хокуклы.

Консультация өчен җаваплы вазыйфаи зат мәрәжәгать итүчегә административ регламентның 1.3.4 пункты таләпләре нигезендә хәбәр итә.

Өлөгө пункттта билгеләнә торган административ процедуralар мәрәжәгать көргөн көннән алып өч эш көне эчендә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре тубәндәгеләрдән гыйбарәт: муниципаль хезмәтне алу өчен кирәkle документлар составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча консультацияләр.

### 3.3. Документлар комплектын кабул итү һәм карау, мәрәжәгать итүче тарафыннан тапшырылганнар

3.3.1. МФЦ яисә МФЦның читтән торып эш урыны аша муниципаль хезмәт күрсәтү өчен документлар кабул итү.

3.3.1.1. Мәрәжәгать итүче (мәрәжәгать итүченен вәкиле) муниципаль хезмәт күрсәтү турында гарызнамә белән МФЦга мәрәжәгать итә һәм документларны административ регламентның 2.5 пункты нигезендә тапшыра.

3.3.1.2. КФУ хезмәткәре, гаризалар кабул итүче:

мәрәжәгать итү предметын билгели;

мәрәжәгать итүченен шәхесен таныклый;

Документлар тапшыручы затның вәкаләтләрен тикшерә;

документларның административ регламентның 2.5 пункттында күрсәтелгөн таләпләргө туры килүен тикшерә;

МФЦ аиста гаризаның электрон формасын тутыра;

административ регламентның 2.5 пункттында күрсәтелгөн документларны кәгазьдә тапшырганда, тапшырылган документларны сканерлауны ғамәлгә ашыра;

МФЦ АМС гаризасын бастыра;

мөрәжәгать итүчегә тикшерүгө һәм имзалауга тапшыра;

имзалаганнан соң МФЦ аиста имзаланган гаризаны сканерлый;

МФЦ АМС-ка электрон формада тапшырылган документларны яки сканерланган документларның электрон образларын йөкли, электрон эш формалаштыра;

имзаланган гаризаны һәм кәгазь документларның төп нөхсәләрен кире кайтара;

мөрәжәгать итүчегә документларны кабул иткәндә расписка бирә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуralар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне башкарыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: жибәрергә әзәр гариза һәм документлар пакеты.

3.3.1.3. КFY хезмәткәре мөрәжәгать итүчедән кабул ителгән документлар пакетын КFY структур бүлекчәсенә мөрәжәгать иткән көннән алып бер эш көне эчендә органга электрон рәвештә (электрон әшләр пакетлары составында) жибәрә.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: органга электрон хезмәттәшлек системасы аша жибәрелгән гариза һәм документлар пакеты (электрон эш).

3.3.2. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен документларны бердәм республика порталы аша электрон рәвештә кабул итү.

3.3.2.1. Мөрәжәгать итүче электрон рәвештә гариза бирү өчен түбәндәге ғамәлләрне башкара:

авторизация башкара;

электрон гариза формасын ача;

муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри белешмәләрне үз эченә алган электрон гариза формасын тутыра;

документларны электрон рәвештә яисә документларның электрон рәвешләрен электрон гариза рәвешенә беркетә (кирәk булганды);

муниципаль хезмәтне электрон рәвештә күрсәту шартлары һәм тәртибе белән танышу һәм килешүчәнлек фактын раслый (электрон гариза рәвешендә ризалык түрүнда тиешле тамга күя);

хәбәр ителгән белешмәләрнен дөреслеген раслый (электрон гариза рәвешендә тиешле тамга күя);

тутырылган электрон гариза жибәрә (электрон гариза рәвешендәге тиешле төймәгә баса);

электрон гариза административ регламентның 2.5.3 пункты таләпләре нигезендә имзалана;

электрон гариза жибәрү түрүнда хәбәрнамә ала.

Төзелгән гаризаны формат-логик тикшерү мөрәжәгать итүче гаризаның электрон рәвешендәге һәр қырын тутырганнан соң ғамәлгә ашырыла. Гаризаның электрон рәвешендәге дөрес тутырылмаган қыры ачыкланганда, мөрәжәгать итүчегә ачыкланган хатаның характеристы һәм аны бетерү тәртибе түрүнда гаризаның электрон рәвешендәге мәгълүмати хәбәр аша хәбәр ителә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуralар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне башкарыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: органга электрон хезмәттәшлек системасы аша жибәрелгән электрон эш.

3.3.3. Документлар комплектын орган тарафыннан карау.

3.3.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle гариза һәм башка документлар килү административ процедураны башкара башлауның нигезе булып тора.

Административ процедураны үтәу өчен жаваплы вазыйфаи зат (хезмәткәр) булып архитектура һәм шәһәр тәзелеше бүлгөненең баш белгече (алга таба - документларны кабул итү өчен жаваплы вазыйфаи зат)тора:

3.3.3.2. Мәрәжәгать итүче гариза белән органга мәрәжәгать иткән очракта документларны кабул итү өчен жаваплы вазыйфаи зат:

мәрәжәгать итү предметын билгели;

мәрәжәгать итүченең шәхесен билгели;

Документлар тапшыручы затның вәкаләтләрен тикшерә;

документларның административ регламентның 2.5 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килүен тикшерә, тапшырылган документларның билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә (документларның күчермәләрен тиешенчә рәсмиләштерү, документларда чистартулар, ёстәп язулар, сыйылган сүзләр һәм килештерелмәгән башка тәзәтмәләр булмау);

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасында гаризаның электрон формасын тутыра;

административ регламентның 2.5 пунктында күрсәтелгән документларны кәгазьдә тапшырганда, тапшырылган документларны сканерлауны гамәлгә ашыра;

гаризаны бастыра;

мәрәжәгать итүчегә тикшерүгә һәм имзалауга тапшыра;

имзалаганнан соң имзаланган гаризаны сканерлый;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасына электрон формада тапшырылган документларны яисә сканерланган документларның электрон рәвешләрен йөкли, электрон эш формалаштыра;

имзаланган гаризаны һәм кәгазь документларның төп нөсхәләрен мәрәжәгать итүчегә кире кайтара;

мәрәжәгать итүчегә документларны кабул иткәндә расписка бирә.

Документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр булган очракта, документларны кабул итү өчен жаваплы вазыйфаи зат мәрәжәгать итүчегә гаризаны кабул итү өчен киртәләр барлыгы турында хәбәр итә һәм, документларны кабул итүдән баш тарту өчен ачыкланган нигезләрнең әчтәлеген аңлатып, документларны аңа кире кайтара.

3.3.3.3. Документлар кабул итү өчен жаваплы вазыйфаи зат Документлар карауга алынганнан соң:

гаризага эшләр номенклатуrasesы нигезендә номер һәм «документларны тикшерү»статусы бирә;

кергән электрон эшләрне, шул исәптән мәрәжәгать итүче тарафыннан күшүп бирелгән электрон рәвештәге документларны һәм документларның электрон рәвешләрен ейрәнә;

документларның электрон образларының комплектлышыгын, уқыла алуын тикшерә;

бердәм порталга мәрәжәгать итү юлы белән электрон имзаның чынбарлык шартлары үтәлешен тикшерә (мәрәжәгать итүче көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документлар тапшырган очракта).

Административ регламентның 2.7.1 пунктында каралган нигезләр булганда, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турында карап проектын әзерли.

Көчәйтелгән квалификацияле электрон имзаны тикшерү нәтиҗәсендә аның чынбарлык шартларын үтәмәү ачыкланган очракта, баш тарту турынdagы карап проектында 63-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы аны кабул итү өчен нигез булган пунктлар булырга тиеш.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турынdagы карап проекты, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп (муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр мондый

документларга карата билгеләнгән таләпләрне бозуга бәйле булса, документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрдә тапшырылмаган документларның (мәгълүматның, белешмәләрнең) исеме хакында дөрес булмаган һәм (яисә) карышлыклы белешмәләр, билгеләнгән таләпләрне бозып рәсмиләштерелде), билгеләнгән тәртиптә электрон документ әйләнеше системасы ярдәмендә килештерүгә жибәрелә.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карап проектын килештерү администрив регламентның 3.6.3 пунктында караплан тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Администрив регламентның 2.7.1 пунктында караплан документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, документларны кабул иту өчен жаваплы вазыйфаи зат гариза кергән көннән алыш бер эш көне эчендә гаризада күрсәтелгән ысул белән мөрәҗәгать итүчегә гаризаның керүче теркәү номеры, гаризаны алу датасы, аңа документлар, Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алу датасы.

3.3.3.4. Администрив регламентның 3.3.3.1, 3.3.3.3 пунктларында күрсәтелгән процедураларны үтәү, техник мөмкинлекләр булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, автомат режимда гамәлгә ашырыла.

3.3.3.5. Администрив регламентның 3.3.3 пунктында билгеләнә торган администрив процедуралар гариза карауга кергән көннән алыш бер эш көне эчендә башкарыла.

Администрив процедураларны башкару нәтижәләре тубәндәгеләрдән гыйбарәт: карауга кабул ителгән документлар комплекты яисә муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карап проекты.

#### 3.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы органнарга ведомствоара гарызнамәләр жибәрү

3.4.1. Администрив процедураны башкарга вәкаләтле вазыйфаи затның (хезмәткәрнен) мөрәҗәгать итүчедән кабул ителгән документларны кабул иту өчен жаваплы вазыйфаи заттан (хезмәткәрдән) алуды администрив процедураны башлауның нигезе булып тора.

Администрив процедураны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат (хезмәткәр) булып архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлгегенең баш белгече (алга таба - ведомствоара гарызнамәләр жибәрү өчен жаваплы вазыйфаи зат) тора..

3.4.2. Ведомствоара гарызнамәләр жибәрү өчен жаваплы вазыйфаи зат администрив регламентның 2.6.1 пунктында караплан документлар һәм белешмәләр бирү турындагы гарызнамәләрне ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы ярдәмендә (техник мөмкинлекләре булмаганды – башка ысууллар белән) электрон формада төзи һәм жибәрә.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган администрив процедуралар гаризаны карауга кабул иткән көнне башкарыла.

Администрив процедураларны үтәү нәтижәләре тубәндәгеләрдән гыйбарәт: хакимият органнарына жибәрелгән һәм (яисә) хакимият органнары буйсынуындагы оешмалар таләпләре.

3.4.3. Белешмәләр белән тәэммин итүчеләр белгечләре ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша килгән гарызнамәләр нигезендә соратып алына торган документларны (мәгълүматны) бирәләр яисә документның булмавы турында хәбәрнамәләр һәм (яисә) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle мәгълүмат жибәрәләр (алга таба – баш тарту турында хәбәрнамә).

Өлөгө пунктта билгеләнә торган администрив процедуралар, әгәр ведомствоара гарызнамәгә жавап өзөрләүнең һәм жибәрүнең башка сроклары федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең хокукий актларында һәм федераль законнар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы норматив хокукий

актларында билгеләнмәгән булса, документны һәм мәгълүматны тапшыручы органга яисә оешмага ведомствоара гарызnamә көргән көннән алып биш көн эчендә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре тубәндәгеләрдән гыйбарәт: муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар (белешмәләр) йә ведомствоара гарызnamәләр жибәрү өчен жаваплы вазыйфаи затка жибәрелгән баш тарту турында хәбәрнамә.

3.4.4. Ведомствоара соратулар жибәрү өчен жаваплы вазыйфаи зат:

ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша соратып алына торган муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны (белешмәләрне) йә документ һәм (яисә) мәгълүмат булмаганды баш тарту турында хәбәрнамә ала;

административ регламентның 2.7.1 пунктында каралган нигезләр булганды, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турында карап проектын әзерли.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карап проекты, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп (муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр мондый документларга карата билгеләнгән таләпләрне бозуга бәйле булса, документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрдә тапшырылмаган документларның (мәгълүматның, белешмәләрнең) исеме хакында дәрес булмаган һәм (яисә) каршылыклы белешмәләр, билгеләнгән таләпләрне бозып рәсмиләштерелде), билгеләнгән тәртиптә электрон документ әйләнеше системасы ярдәмендә килештерүгә жибәрелә.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карап проектын килештерү администрив регламентның 3.6.3 пунктында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Әлеге пунктта билгеләнә торган администрив процедуралар ведомствоара гарызnamәләр буенча белешмәләр алган көнне башкарыла.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар (белешмәләр), муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карап проекты администрив процедураларны башкару нәтижәләре булып тора.

3.4.5. Администрив регламентның 3.4.2, 3.4.4 пунктларында күрсәтелгән процедураларны техник мөмкинлек булганды башкару дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, шул исәптән гариза администрив регламентның 2.13 пункты нигезендә теркәлгән вакыттан алып, автомат режимда башкарыла.

3.4.6. Администрив регламентның 3.4 пунктында күрсәтелгән администрив процедураларны башкаруның максималь вакыты биш эш көнен тәшкил итә.

### 3.5. Гаризаны һәм аңа беркетелгән документларны карау һәм ГИК-экспертизаны сайтта урнаштыру

3.5.1. Ведомствоара гарызnamәләр жибәрү өчен жаваплы вазыйфаи заттан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар (белешмәләр) килү администрив процедураларны башкара башлауның нигезе булып тора.

Администрив процедураларны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат булып архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлгегенең баш белгече (алга таба - муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи зат)тора..

3.5.2. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи зат:

муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларның төзелгән комплектын карый;

тапшырылган документациянең мәдәни мирас объектын сакладу калу, дәүләт саклавы һәм аннан файдалану буенча Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә;

муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен административ регламентның 2.8.2 пунктында курсателгән нигезләр ачыкланганда, муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карап проектын әзерли һәм билгеләнгән тәртиптә электрон документ әйләнеше системасы ярдәмендә килештерүгә һәм имзалауга жибәрә. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турындагы карап проектын килештерү административ регламентның 3.6.3 пунктында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла;

муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен административ регламентның 2.8.2 пунктында каралган нигезләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәклे документларны карау йомгаклары буенча гик-экспертиза материалларын органның сайтында урнаштыру өчен электрон документ әйләнеше системасы ярдәмендә сайтта мәгълүмат урнаштыру өчен жаваплы вазыйфаи затка жибәрә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуralар ике эш көне эчендә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре түбәндәгеләр: муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карап проекты, аларны орган сайтында урнаштыру өчен жибәрелгән өйрәнелгән һәм анализланган материаллар.

3.5.3. Сайтта мәгълүмат урнаштыру өчен жаваплы вазыйфаи зат гик-экспертизының жибәрелгән материалларын күшымталар белән бергә жәмәгать фикер алышуы өчен Орган сайтында урнаштыра.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуralар бер эш көне дәвамында башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: ГИК-экспертиза материаллары һәм Сайтта урнаштырылган күшымталар.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнен гомуми срокы ГИК-экспертиза материалларын күшымталар белән орган сайтында урнаштыру мизгеленнән 15 эш көненә туктатып тора.

3.5.4. Административ регламентның 3.5.2, 3.5.3 пунктларында курсателгән процедураларны техник мөмкинлек булганда башкару дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, шул исәптән гариза административ регламентның 2.13 пункты нигезендә теркәлгән вакыттан алып, автомат режимда башкарыла.

3.5.5. Административ регламентның 3.5 пунктында курсателгән административ процедуralарны башкаруның максималь срокы өч эш көнен тәшкил итә.

### 3.6. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен әзерләү

3.6.1. Административ процедураны гамәлгә ашыра башлауның нигезе булып жәмәгатьчелек фикер алышуы вакытында тәкъдимнәр килү тора.

Административ процедураны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат булып архитектура һәм шәһәр төзелеше булегенең баш белгече (алга таба - муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи зат) тора.

3.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи зат:

ижтимагый фикер алышу вакытында кергән тәкъдимнәрне карый;

ГИК-экспертизада бәян ителгән нәтижәләр белән килешүе яки килешмәве турында Карап кабул итә.

килештереп хат проектын әзерли һәм аны тапшырылган проект документациясенә һәм ике нәсхәдәге күшымталары белән ГИК-экспертизага яисә муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турындагы хат проектына теркәп күя

муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсенең әзерләнгән проектын билгеләнгән тәртиптә электрон документ әйләнеше системасы ярдәмендә килештерүгә жибәрә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедураны ике эш көне эчендә башкарыла.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турындагы карап проекты, килештерү проекты административ процедураны башкару нәтижәләре булып тора.

3.6.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе проектын (алга таба – документлар проектлары) килештерү һәм имзалау муниципаль хезмәт нәтижәсен әзерләү өчен жаваплы структур бүлекчә житәкчесе, баш архитектор, орган житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Кисәтүләре булган әзерләнгән документлар проектлары муниципаль хезмәт нәтижәсен әзерләү өчен жаваплы затка әшләп бетерүгә кайтарыла. Кисәтүләр бетерелгәннән соң документлар проектлары килештерү һәм имзалау өчен қабат тапшырыла.

Орган житәкчесе документлар проектларын караганда органның вазыйфаи затлары тарафыннан административ регламентның административ процедураны үтәү сроклары, аларның әзлеклелеге һәм тулылығы өлешиндә үтәлүен, органның вәкаләтле вазыйфаи затларының электрон документ әйләнеше системасында килешүләре булу-булмавын тикшерә.

Административ процедураны үтәү сроклары, аларның әзлеклелеге һәм тулылығы өлешиндә хокук бозулар ачыкланган очракта, орган житәкчесе хокук бозуларга юл куйган затларны административ регламентның 4.3 пункты нигезендә жаваплылыкка тарту инициативасы белән чыга.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедураны ике эш көне эчендә башкарыла.

Административ процедураны башкару нәтижәләре түбәндәгеләр: муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәклө документларны кабул итүдән баш тарту турындагы карап, Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турындагы карап, килештерү турындагы карап.

3.6.4. 3.5.2, 3.5.3 пунктларында күрсәтелгән процедураны үтәү, административ регламентның техник мәмкинлөгө булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, автомат режимда гамәлгә ашырыла.

3.6 пунктында күрсәтелгән административ процедураны башкаруның максималь вакыты, административ регламентның дүрт эш көнөн тәшкил итә.

### 3.6. Мөрәҗәгать итүчегә муниципаль хезмәт нәтижәсен бирү (җибәрү)

3.6.1. Административ процедураны башкару өчен жаваплы вазыйфаи затның муниципаль хезмәт күрсәтүне раслый торган документ алуы административ процедураны башлауның нигезе булып тора.

Административ процедураны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат булып архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлгегенең баш белгече (алга таба - документлар бирү (җибәрү) өчен жаваплы вазыйфаи зат)тора.

3.6.2. Документлар бирү (җибәрү) өчен жаваплы вазыйфаи зат:

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасы документациясен алып баруның ярдәмчे системасына муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе турында белешмәләрне теркәүне һәм кертүне тәэмин итә;

гаризада күрсәтелгән ысул белән мөрәҗәгать итүчегә (аның вәкиленә) муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе турында һәм муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен органда яисә МФЦда алу мәмкинлөгө турында хәбәр итә.

Процедураларны үтәү техник мәмкинлекләр булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, автомат режимда башкарыла.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган административ процедуралар муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документка органның вәкаләтле вазыйфаи заты (орган) күл күйган көннән алып бер эш көне эчендә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: мәгълүмат системаларында муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе түрүнде белешмәләрне урнаштыру, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе һәм аны алу ысуллары түрүнде мәрәжәгать итүчегә (аның вәкиленә) хәбәр иту.

3.6.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен бирү (җибәрү) тәртибе:

3.6.3.1. Мәрәжәгать итүче муниципаль хезмәт нәтижәсен сорап МФЦга мәрәжәгать иткәндә, МФЦ хезмәткәре мәрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт нәтижәсен электрон документның кәгазьдәге нөсхәсе рәвешендә бирә. Мәрәжәгать итүченең таләбе буенча аңа электрон документның кәгазьдәге нөсхәсе белән бергә электрон документның нөсхәсе алына торган мәгълүмат чыганагына язып кую яисә электрон документның нөсхәсен әлектрон почта аша мәрәжәгать итүче адресына җибәрү юлы белән бирелә. Алына торган мәгълүмат чыганагына язылганда яисә әлектрон документның кәгазьдәге нөсхәсе шуның нигезендә төзелгән нөсхәсен җибәргәндә, әлектрон документның мондый нөсхәсенең кәгазьдәге әлектрон документ нөсхәсенә тәңгәлләгө, көчәйтелгән квалификацияле әлектрон имза кулланып, вәкаләтле хезмәткәр тарафыннан таныклана.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган административ процедуралар чират тәртибендә, мәрәжәгать итүче килгән көнне МФЦ эш Регламентында билгеләнгән срокларда башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре түбәндәгеләр: муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен МФЦ АИС-в бирү фактын теркәү, муниципаль хезмәт күрсәтүнең мәрәжәгать итүчегә бирелгән нәтижәсе.

3.6.3.2. Мәрәжәгать итүче муниципаль хезмәт нәтижәсен сорап бердәм республика порталы аша мәрәжәгать иткәндә, мәрәжәгать итүченең шәхси кабинетына муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган, органның вәкаләтле вазыйфаи затының (органның) көчәйтелгән квалификацияле әлектрон имzasы белән имзаланган документның әлектрон рәвеше автомат рәвештә җибәрелә.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган административ процедуралар органның вәкаләтле вазыйфаи заты (орган) тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүне (бирүдән баш тартуны) раслый торган документка имза салынган көнне башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре түбәндәгеләр була: бердәм республика порталы ярдәмендә мәрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт күрсәтүне раслый торган документны җибәрү (тапшыру) (шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту).

3.6.3.3. Мәрәжәгать итүче муниципаль хезмәт нәтижәсен сорап мәрәжәгать иткәндә документлар бирү (җибәрү) өчен жаваплы вазыйфаи зат мәрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт нәтижәсен бирә. Мәрәжәгать итүченең таләбе буенча аңа электрон документның кәгазьдәге нөсхәсе белән бергә әлектрон документның нөсхәсе алына торган мәгълүмат чыганагына язып кую яисә әлектрон документның нөсхәсен әлектрон почта аша мәрәжәгать итүче адресына җибәрү юлы белән бирелә.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган административ процедуралар чиратлылык тәртибендә, мәрәжәгать итүче килгән көнне органның әчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәсе түбәндәгеләрдән гыйбарәт: дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасында муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен бирү фактын теркәү.

### 3.7. Техник хаталарны төзәту

3.7.1. Муниципаль хезмәт нәтижәсе булган документта техник хата ачыкланган очракта, мәрәжәгать итүче органга җибәрә::

техник хатаны төзөтү түрүнда гариза (өлөгө администрив регламентка 5 нче күшүмтә);

мөрөжөгөтөт итүчегө муниципаль хезмөт нәтижәсө буларак бирелгөн, техник хатасы булган документ;

техник хата булуын раслый торган юридик көчкө ия документлар.

Муниципаль хезмөт нәтижәсө булган документта курсәтелгөн белешмәлөрдөгө техник хатаны төзөтү түрүнда гариза мөрөжөгөтөт итүчө (вәкаләтле вәкил) тарафыннан поча аша (шул исәптөн электрон почтадан файдаланып) йә бердәм, республика порталы яисә КФУ аша бирелә.

3.7.2. Документларны кабул иту өчен жаваплы вазыйфаи зат техник хатаны төзөтү түрүнда гаризаны кабул итә, гаризаны күшүп бирелгөн документлар белән бергә терки һәм документларны эшкәртү өчен жаваплы вазыйфаи затка тапшыра.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган администрив процедуранар гариза теркәлгөн көннән алыш бер эш көне эчендә башкарыла.

Администрив процедуранарны үтәү нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: документларны эшкәртү өчен жаваплы вазыйфаи затка карауга жибәрелгөн кабул ителгән һәм теркәлгөн гариза.

3.7.3. Документларны эшкәртү өчен жаваплы вазыйфаи зат документларны карый һәм муниципаль хезмөт курсәту нәтижәсө булган документка төзәтмәләр керту максатларында Администрив регламентның 3.5 пунктында караган процедуранарны гамәлгә ашыра һәм төзәтелгөн документны мөрөжөгөтөт итүчегө (вәкаләтле вәкилгә) мөрөжөгөтөт итүчедән (вәкаләтле вәкилдән) төп нөсхәсен тартып алыш, шәхсән имза салып мөрөжөгөтөт итүчегө (вәкаләтле вәкилгә) тапшыра техник хата булган документ, яисә мөрөжөгөтөт итүчө адресына поча аша (электрон почта ярдәмендә) техник хатасы булган документның төп нөсхәсе органына тапшырылганда документны алу мөмкинлеге түрүнда хат жибәрә.

Өлөгө пунктта билгеләнә торган администрив процедуранар техник хата ачыкландынан яисә теләсә кайсы кызыксынган заттан хата жибәрү түрүнда гариза алғанды соң ике эш көне эчендә башкарыла.

Администрив процедуранарны үтәү нәтижәләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: мөрөжөгөтөт итүчегө бирелгөн (жибәрелгөн) документ.

#### **4. Муниципаль хезмөт курсәтүне тикшереп тору тәртибе һәм рәвешләре**

4.1. Жаваплы вазыйфаи затларның муниципаль хезмөт курсәтүгө таләпләр билгели

торган администрив регламент нигезләмәләрен һәм башка норматив хокукий актларны үтәвенә һәм үтәвенә, шулай ук аларның каарлар кабул итүенә агымдагы контролльне гамәлгә ашыру тәртибе

Муниципаль хезмөт курсәтүнен тулылыгын һәм сыйфатын тикшереп тору мөрөжөгөтөт итүчеләрнен хокукларын бозуларны ачыклау һәм бетерүне, муниципаль хезмөт курсәту процедуранарын үтәүне тикшерүне, жирле үзидарә органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) каарлар әзерләүне үз эченә ала.

Администрив процедуранарның үтәлешен тикшереп тору рәвешләре булып:

1) муниципаль хезмөт курсәту буенча документлар проектларын тикшерү һәм килештерү;

2) эш башкаруны алыш баруга билгеләнгөн тәртиптә үткәрелә торган тикшерүләр;

3) муниципаль хезмөт курсәту процедуранары үтәлешенә билгеләнгөн тәртиптә контроль тикшерүләр үткәрү.

Агымдагы контроль максатларында электрон мәгълүматлар базасында булган белешмәләр, хезмөт корреспонденциясе, администрив процедуранарны башкаручы вазыйфаи затларның телдән һәм язмача мәгълүматлары, тиешле документларны исәпкә алу журналлары һәм башка белешмәләр кулланыла.

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә һәм каарлар кабул иткәндә гамәлләр қылуны тикшереп тору өчен жирле үзидарә органы житәкчесенә муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәләре турында белешмәләр тапшырыла.

Административ процедураларның срокларын, әзлеклелеген һәм эчтәлеген бозу очраклары һәм сәбәпләре турында вазыйфаи затлар кичекмәстән муниципаль хезмәт күрсәтүче орган житәкчесенә хәбәр итәләр, шулай ук хокук бозуларны бетерү буенча ашыгыч чараплар күрәләр.

Муниципаль хезмәт күрсәту буенча административ процедураларда билгеләнгән гамәлләрнең әзлеклелеге үтәлешенә агымдагы контроль жирле үзидарә органы житәкчесенә муниципаль хезмәт күрсәту буенча эшне оештыру өчен жаваплы урынбасары, муниципаль хезмәт күрсәту буенча эшне оештыручи бүлек башлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Агымдагы контрольне гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар исемлеге жирле үзидарә органының структур бүлекчәләре турындағы нигезләмәләр һәм вазыйфаи регламентлар белән билгеләнә.

**4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылыгын һәм сыйфатын планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәру тәртибе һәм ешлыгы, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылыгын һәм сыйфатын тикшереп тору тәртибе һәм рәвешләре**

**4.2.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылыгын һәм сыйфатын тикшереп тору:**

- 1) тикшерүләр үткәру;
- 2) мәрәҗәгать итүчеләрнең органның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятыләрен карау.

**4.2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылыгын һәм сыйфатын тикшереп тору** максатларында планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәрелә. Планлы тикшерүләрне гамәлгә ашыру тәртибе һәм ешлыгы органның эш планы белән билгеләнә. Тикшерү вакытында муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле барлык мәсьәләләр (комплекслы тикшерүләр) яисә муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле аерым мәсьәлә (тематик тикшерүләр) каралырга мөмкин. Тикшерү шулай ук мәрәҗәгать итүченең конкрет шикаяте буенча үткәрелергә мөмкин.

**4.2.3. Планнан тыш тикшерүләр административ регламентның элек ачыкланган бозуларын бетерүне тикшерүгә бәйле рәвештә, шулай ук мәрәҗәгать итүчеләрнең органның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятыләрен алгакта үткәрелә.**

**4.2.4. Тикшерү нәтижәләре Тикшерү акты рәвешендә рәсмиләштерелә, анда ачыкланган кимчелекләр һәм аларны бетерү буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.**

**4.3. Муниципаль хезмәт күрсәтүче орган вазыйфаи затларының муниципаль хезмәт күрсәту барышында алар кабул иткән (гамәлгә ашырган) каарлар һәм гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жаваплылыгы**

Үткәрелгән тикшерүләр нәтижәләре буенча мәрәҗәгать итүчеләрнең хокуклары бозылу ачыкланган очракта гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.

Гаризаларны вакытында карамаган өчен жирле үзидарә органы житәкчесе жаваплы.

Жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе житәкчесе (житәкчे урынбасары) административ регламентның З бүлегендә күрсәтелгән административ гамәлләрне үз вакытында һәм (яисә) тиешенчә башкармаган өчен жаваплы була.

Вазыйфаи затлар һәм башка муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнарда билгеләнгән тәртиптә жаваплы булалар.

**4.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүне, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан, тикшереп тору тәртибенә һәм рәвешләренә карата таләпләрне характерлыгы торган нигезләмәләр**

Гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүне тикшереп тору муниципаль хезмәт күрсәткәндә жирле үзидарә органы эшчәнлегенә ачык булуы, муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе турында тулы, актуаль һәм дөрес мәгълүмат алу һәм муниципаль хезмәт күрсәтү барышында мәрәжәтгәтүләрне (шикаятьләрне) судка кадәр карау мөмкинлеге ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

**5. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен күпфункцияле үзәгенен, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә күрсәтелгән оешмаларның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләренен, хезмәткәрләренен карапларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибе**

5.1. Мәрәжәгать итүчеләр муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының, муниципаль хезмәткәрнен, муниципаль хезмәт күрсәтүче орган житәкчесенен, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәкнен, оешмаларның 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә караплан карапларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына), шулай ук аларның работников.

Мәрәжәгать итүче шикаять белән мәрәжәгать итә ала, шул исәптән түбәндәге очракларда:

1) муниципаль хезмәт күрсәтү турындағы гарызnamәne, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 15.1 статьясында күрсәтелгән гарызnamәne теркәү срокын бозу;

2) муниципаль хезмәт күрсәтү срокын бозу. Күрсәтелгән очракта мәрәжәгать итүче тарафыннан күпфункцияле үзәк карапларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына), күпфункцияле үзәк хезмәткәрене судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү карапларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган күпфункцияле үзәккә 210 номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тиешле муниципаль хезмәтләрне тулы күләмдә күрсәтү функциясе йөкләнгән очракта мөмкин;

3) мәрәжәгать итүчедән тапшыруы яисә гамәлгә ашыруы муниципаль хезмәт күрсәтү өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда карапмаган документлар яисә мәгълүмат йә гамәлләр башкаруны таләп итү;

4) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда караплан документларны мәрәжәгать итүчедән кабул итүдән баш тарту;

5) әгәр баш тарту нигезләре федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең алар нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда карапмаган булса, Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту. Күрсәтелгән очракта мәрәжәгать итүче тарафыннан күпфункцияле үзәк карапларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына), күпфункцияле үзәк хезмәткәрене судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү карапларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган күпфункцияле үзәккә 210 номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тиешле муниципаль хезмәтләрне тулы күләмдә күрсәтү функциясе йөкләнгән очракта мөмкин;

6) муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган түләү таләп итү;

7) муниципаль хезмәт күрсәтүче орган, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи заты, күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк хезмәткәре, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешмалар яисә аларның хезмәткәрләре тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсендә бирелгән документларда жибәрелгән хаталарны һәм хаталарны төзәтүдән баш тарту йә мондый төзәтүләр. Күрсәтелгән очракта мөрәжәгать итүче тарафыннан күпфункцияле үзәк каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына), күпфункцияле үзәк хезмәткәренә судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган күпфункцияле үзәккә 210 номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тиешле муниципаль хезмәтләрне тулы күләмдә күрсәту функциясе йөкләнгән очракта мөмкин;

8) муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре буенча документлар бирү срогын яисә тәртибен бозу;

9) муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору, әгәр туктатып тору нигезләре федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең алар нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса. Күрсәтелгән очракта мөрәжәгать итүче тарафыннан күпфункцияле үзәк каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына), күпфункцияле үзәк хезмәткәренә судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган күпфункцияле үзәккә 210 номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тиешле муниципаль хезмәтләрне тулы күләмдә күрсәту функциясе йөкләнгән очракта мөмкин.

10) 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 1 өлешенең 4 пунктында каралган очраклардан тыш, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән баш тартканда йә муниципаль хезмәт күрсәтүдә булмавы һәм (яисә) дөрес булмавы күрсәтелмәгән документлар яисә мәгълуматны мөрәжәгать итүчедән таләп итү. Күрсәтелгән очракта мөрәжәгать итүче тарафыннан күпфункцияле үзәк каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына), күпфункцияле үзәк хезмәткәренә судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган күпфункцияле үзәккә 210 номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тиешле муниципаль хезмәтләрне тулы күләмдә күрсәту функциясе йөкләнгән очракта мөмкин.

5.2. Шикаять язма рәвештә қәгазьдә, электрон рәвештә муниципаль хезмәт күрсәтүче органга, күпфункцияле үзәккә яисә күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючы тиешле дәүләт хакимиите органына (алга таба - күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючы), шулай ук 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешмаларга тапшырыла. Муниципаль хезмәт күрсәтүче орган житәкчесенең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр югарырак органга (ул булганда) бирелә йә ул булмаган очракта турыдан-туры муниципаль хезмәт күрсәтүче орган житәкчесе тарафыннан карала. Күпфункцияле үзәк хезмәткәренең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр әлеге күпфункцияле үзәк житәкчесенә бирелә. Күпфункцияле үзәкнең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючыга яисә Татарстан Республикасы норматив хокукий акты белән вәкаләт бирелгән вазыйфаи затка бирелә. Оешмалар хезмәткәрләренең 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр әлеге оешмаларның житәкчеләренә бирелә.

Шикаять әлеге каарлар һәм гамәлләр (үтәмәү) органы, предоставляющега муниципаль хезмәт, вазыйфаи затлар органы, предоставляющега муниципаль хезмәт, муниципаль хезмәткәр, житәкче органы, муниципаль хезмәт мөмкин юнәлдерелгән

буенча поча аша, күп функцияле үзәк, кулланып, мәгълүмат-телекоммуникация «Интернет» чөлтәре, рәсми сайтына органы, предоставляемого муниципаль хезмәт, Бердәм порталыннан йә Республика порталын мәгълүмат системасын досудебного шикаять бирү, шулай ук мөмкин кабул ителгән вакытта шәхси кабул иту мөрәжәгать итүченең. Күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән, күпфункцияле үзәкнен рәсми сайтыннан, Бердәм порталдан яисә республика порталыннан, судка кадәр шикаять бирүнен мәгълүмати системасыннан файдаланып, поча аша жибәрелергә мөмкин, шулай ук мөрәжәгать итүче шәхсән кабул иткәндә кабул ителергә мөмкин. 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган оешмаларның, шулай ук аларның хезмәткәрләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән, әлеге оешмаларның рәсми сайтларыннан, Бердәм порталдан яисә республика порталыннан файдаланып поча аша жибәрелергә мөмкин, шулай ук мөрәжәгать итүче шәхсән кабул иткәндә кабул ителергә мөмкин.

### 5.3. Шикаятын:

1) муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының йә муниципаль хезмәткәренең, күпфункцияле үзәкнен, аның житәкчесенең һәм (яисә) хезмәткәренең, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган оешмаларның, аларның житәкчеләренең һәм (яисә) хезмәткәрләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган оешмаларның исеме;

2) мөрәжәгать итүченең - физик затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны турында белешмәләр йә исеме, мөрәжәгать итүченең - юридик затның булган урыны турында белешмәләр, шулай ук контакт телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм мөрәжәгать итүчегә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

3) муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының йә муниципаль хезмәткәренең, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәкнен, оешмаларның 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган шикаять белдерелә торган карарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) турында белешмәләр;

4) мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының йә муниципаль хезмәткәренең, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәкнен, оешмаларның 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган карары һәм гамәле (гамәл кылмавы) белән килешми торган дәлилләр. Мөрәжәгать итүче мөрәжәгать итүченең дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) йә аларның күчәрмәләре тапшырылырга мөмкин.

5.4. Көргөн шикаять көргөн көннән соң иртәгесе эш көненнән дә соңга калмыйча теркәлергә тиеш.

5.5. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органга, күпфункцияле үзәккә, күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючыга, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган оешмаларга йә югарырак органга (булган очракта) көргөн шикаять аны теркәгән көннән алып унбиш эш көне эчендә каралырга тиеш, ә муниципаль хезмәт күрсәтүче органның баш тартуына шикаять белдерелгән очракта 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган күпфункцияле үзәк, оешмалар хезмәте күрсәтү, мөрәжәгать итүчедән документлар кабул иткәндә йә жибәрелгән хаталарны һәм хаталарны төзәткәндә яисә мондый төзәтүләрнең билгеләнгән срокын бозган өчен шикаять бирелгән очракта - аны теркәгән көннән алып биш эш көне эчендә.

5.6. Шикаятын карау нәтижәләре буенча түбәндәгә карарларның берсе кабул ителә:

1) шикаять канәгатьләндерелә, шул исәптән кабул ителгән каарны юкка чыгару, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсендә бирелгән документларда жибәрелгән хаталарны һәм хаталарны төзәтү, мәрәҗәгать итүчегә алына торган Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда карапланмаган акчаларны кире кайтару рәвешендә;

2) шикаятьне канәгатьләндерүдән баш тарта.

Әлеге пунктта күрсәтелгән каар кабул ителгән көннең иртәгесеннән дә соңга калмыйча мәрәҗәгать итүчегә язма рәвештә һәм мәрәҗәгать итүченең теләге буенча электрон рәвештә шикаятьне карау нәтижәләре турында дәлилле жавап жибәрелә.

5.7. Шикаять жавапта канәгатьләндерелергә тиеш дип танылган очракта, шикаятьне карау нәтижәләре турында мәрәҗәгать итүчегә муниципаль хезмәт күрсәтүче орган, құпфункцияле үзәк йә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә карапланған оешма тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәткәндә ачыкланған хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатларында гамәлгә ашырыла торган гамәлләр турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән уңайсызлықлар өчен гафу үтенү һәм мәрәҗәгать итүчегә муниципаль хезмәт алу максатларында башкарырга кирәк булган алдагы гамәлләр турында мәгълүмат күрсәтелә.

5.8. Шикаять канәгатьләндерелергә тиеш түгел дип танылган очракта, шикаятьне карау нәтижәләре турында мәрәҗәгать итүчегә кабул ителгән каарның сәбәпләре турында дәлилле аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарга шикаять бирү тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.9. Шикаятьне карау барышында яисә нәтижәләре буенча административ хокук бозу яисә жинаять составы билгеләре ачыкланған очракта, шикатьләрне карау вәкаләтләре бирелгән вазыйфаи зат, хезмәткәр булган материалларны кичекмәстән прокуратура органнарына жибәрәләр.